

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового
проживання Територіального центру соціального обслуговування
Диканської селищної ради Полтавської області**

27.02.2025

м. Полтава 2025

I. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму до місць несвободи 27.02.2025 регіональною групою НПМ у Полтавській області (далі – РГ НПМ) здійснено повторне відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Територіального центру соціального обслуговування Диканської селищної ради Полтавської області (далі – відділення, установа, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Яковенко Віра Сергіївна, представник громадської організації (керівник РГ НПМ);

Грець Валерій Григорович, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Місцезнаходження: вул. Свято-Миколаївська, 7, с. Великі Будища, Полтавський р-н, Полтавська обл., 38521.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання є структурним підрозділом Територіального центру соціального обслуговування Диканської селищної ради (фото 1).

Директор Територіального центру – Северин Інна Валеріївна.

Відповідно до Положення про відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Територіального центру соціального обслуговування Диканської селищної ради, затвердженого директором Територіального центру соціального обслуговування Диканської селищної ради Полтавської області, до відділення стаціонарного догляду на постійне або тимчасове проживання, повне державне утримання безоплатно приймаються одинокі громадяни похилого віку, особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше як чотири місяці), які відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я за станом здоров'я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду та допомоги, стаціонарного догляду та допомоги, соціально-побутових, соціально-медичних та інших соціальних послуг.

Під час відвідування відділення члени групи НПМ ознайомились з умовами проживання, організацією харчування, рівнем медичного забезпечення підопічних.

Підопічні проживають у одноповерховій будівлі, вхід до якої облаштовано пандусом. Персонал виконує професійні обов'язки відповідно до встановлених вимог.

Відділення розраховане на проживання 25 осіб. На день відвідування у закладі перебувало 23 особи (16 жінок, 7 чоловіків), у тому числі 4 особи з інвалідністю та 6 внутрішньо переміщених осіб.

Штатна чисельність працівників відділення становить 11 працівників, в період робочого часу послуги надають 7 осіб. З них молодша сестра медична, санітарка прибиральниця, прачка, кухар, сестра господиня та брат медичний.

Протягом 2024 року у закладі померло 6 осіб. Відповідна документація ведеться належним чином.

У 2024 році фінансування становило 3782,3 тис. грн, на капітальний ремонт –1,4 млн грн.

Середня вартість утримання підопічного становить 13,8 тис. грн на підопічного.

Благодійна допомога у 2024 році склала 201,5 тис. грн.

На 2025 рік фінансування стаціонарного відділення затверджено в сумі 4,0 млн грн.

На диференційній оплаті перебуває 1 особа, 5 мешканців на платній основі.

У відділенні організовано раціональне чотириразове харчування, у тому числі дієтичне, відповідно до Натуральних добових норм харчування в інтернатних установах, навчальних та санаторних закладах сфери управління Міністерства соціальної політики України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 324, з урахуванням фізіологічних потреб організму в основних харчових речовинах та енергії залежно від вікових і статевих особливостей (фото 2).

Підопічні забезпечені м'яким інвентарем, засобами догляду та гігієни, технічними засобами реабілітації (фото 3-4).

У спальних кімнатах дотримані норми житлової площі. Наявні функціональні ліжка (фото 5).

Територія установи відкрита, мешканці мають можливість вільно пересуватись селищем (фото 6-7).

Група НПМ конфіденційно поспілкувалась з мешканцями відділення. Скарг на неналежне поводження з боку персоналу, на умови проживання та якість харчування від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування закладу здійснено 08.02.2024.

Під час попереднього відвідування виявлено наступні недоліки:

порушення права на життя;

порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу;

порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло;

порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання;

порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Відповідно до виявлених порушень надавалися наступні рекомендації:

1. Диканській селищній раді:

розглянути можливість виділення додаткового фінансування Територіальному центру соціального обслуговування Диканської селищної ради з метою усунення недоліків, викладених у звіті;

забезпечити контроль за усуненням недоліків, викладених у звіті, та вжити заходів щодо забезпечення безпечних та комфортних умов проживання підопічних.

2. Територіальному центру соціального обслуговування Диканської селищної ради:

вжити заходів щодо оперативного реагування на випадок надзвичайної ситуації в умовах воєнного стану;

забезпечити підопічних питною водою належної якості;

усунути наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення»;

вжити заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або укладення договору із закладом охорони здоров'я;

забезпечити функціонування ізолятора;

забезпечити належне ведення медичної документації відповідно до форм, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 №110;

забезпечити внесення до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) медичного персоналу пунктів про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Більшість рекомендацій, наданих за результатами попереднього відвідування, виконано, а саме:

наявні згоди осіб на психіатричний огляд, згоди на амбулаторну психіатричну допомогу;

листки лікарських призначень ведуться з ідентифікацією закладу охорони здоров'я згідно вимог наказу МОЗ від 29.05.2013 року № 435 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та форми власності» (фото 8);

одна з санітарно-гігієнічних кімнат відділення облаштована поручнями для полегшення користування маломобільними підопічними;

здійснено ремонтні роботи, зокрема капітальний ремонт даху, поточний ремонт водовідведення, ремонт кімнати відпочинку, також встановлено відеоспостереження;

виготовлено проєктно-кошторисну документацію на капітальний ремонт з реконструкцією санітарних кімнат та створення в них інклюзивного простору;

оновлено технічні засоби: пральні машини, газові плити, дизельний генератор;

закладом укладено договір про медичне обслуговування підопічних з Великобудищанською амбулаторією загальної практики-сімейної медицини.

У всіх мешканців підписані декларації з лікарем сімейної медицини Лях Є.Г. КНП «УПМСД Диканської селищної ради». Забезпечення ліками складає 100%, підопічні користуються програмою «Доступні ліки».

Відповідно до затверджених посадових інструкцій, до функціональних обов'язків медичного персоналу включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження.

Підопічні установи забезпечені кип'яченою питною водою та додатково здійснюється закупівля бутильованої питної води.

Водночас під час відвідування група НПМ виявила недоліки, що можуть призвести до порушення прав підопічних.

II. ФАКТИ ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У відділенні відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та Вимогам з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», затвердженим наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

Під час сигналу «Повітряна тривога» частково використовується правило «двох стін», а деякі підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

2. У відділенні не обладнано окрему кімнату для ізоляції підопічних з ознаками інфекційних захворювань для недопущення подальшого розповсюдження захворювань серед підопічних.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 20 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 43 Конституції України).

3. Заклад не пристосований до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007, а саме:

санітарно-гігієнічні кімнати відділення не відповідають пункту 6.1.2.4 ДБН В.2.2-18:2007 і не доступні для осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних;

вхідні групи будівлі закладу облаштовані сходами, які не оснащені попереджувальними контрастними смугами, що порушує вимоги пункту 8.4. ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» щодо розміщення візуальних елементів доступності;

підопічним не створено універсальний простір для їх комфортного проживання. Особи з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, без сторонньої допомоги не можуть вільно пересуватися будівлею відділення та здійснювати самостійно прогулянки без сторонньої допомоги. У зв'язку з чим потребують ремонту приміщення загального користування: коридори (заміна підлоги), вбиральні (заміна вхідних дверей). Окрім того, покриття на вході у будівлю має значні перешкоди для пересування на кріслі колісному.

III. Рекомендації

Територіальному центру соціального обслуговування Диканської селищної ради:

вжити заходів щодо оперативного реагування для захисту підопічних та персоналу у випадку надзвичайної ситуації в умовах воєнного стану;

усунути наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення»;

забезпечити функціонування приміщення ізолятора.

Додатки: фотоматеріали на 3 аркушах в одному примірнику.

**Керівник РГ НПМ
у Полтавській області**

Віра ЯКОВЕНКО

Додатки

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

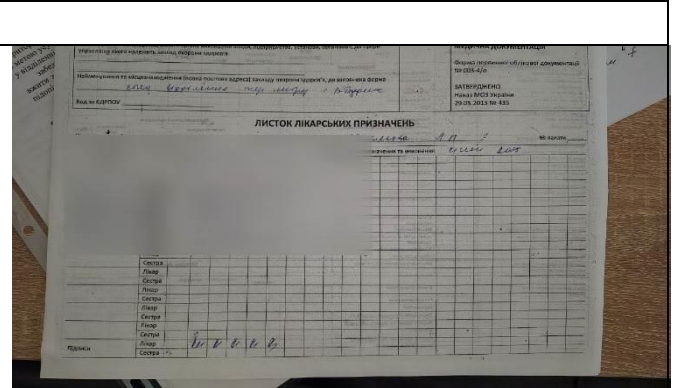

Фото 8